



12.5.2026

Dnro 962/03.04.04.04.09/2025

Asia Aluevalitus
Valittaja Hirvensalmen kunta

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus 31.3.2025 § 67

Asian käsittely hyvinvointialueella

Etelä-Savon hyvinvointialueen terveystalveluiden toimialajohtaja on 21.2.2025 § 36/2025 päättänyt Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden aukioloaikojen muuttamisesta 3.3.2025 alkaen ja kesäsulkujen toteuttamisesta päätöksestä tarkemmin ilmi käyvällä tavalla. Hirvensalmen sote-aseman osalta toimialajohtaja on päättänyt, että sote-asema on avoinna vain ajanvarauksella ja että sote-aseman kesäsulku-aika on 2.- 29.6.2025.

Hirvensalmen kunta on hakenut päätökseen oikaisua siltä osin, kun päätös on koskenut Hirvensalmen sote-asemaa.

Aluehallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen Hirvensalmen sote-aseman aukioloaikoja koskevalta osalta ja päättänyt jättää tutkimatta vaatimuksen Hirvensalmen sote-aseman kesän 2025 sulku-aikaa koskevalta osalta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös ja toimialajohtajan päätös on kumottava siltä osin kuin päätös koskee Hirvensalmen sote-aseman aukioloaikojen muuttamista ajanvarauksella toimivaksi. Päätöksen toimeenpano on keskeytettävä Hirvensalmen sote-asemaa koskevalta osalta. Kunta luopuu oikaisuvaatimuksessa esitetystä Hirvensalmen sote-aseman kesäsulun peruuttamisesta koskevasta vaatimuksestaan.

Hirvensalmen kunta on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

Toimialajohtajalla ei ole ollut toimivaltaa päättää sote-aseman aukioloaikojen muuttamisesta. Sote-aseman muuttaminen ajanvarauksella toimivaksi on palvelutasopäätös, josta päättäminen kuuluu lakisääteisesti aluevaltuuston yksinomaiseen toimivaltaan. Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki) mukaan aluevaltuuston tehtävänä on päättää palveluluista ja vähintään niiden järjestämisen yleisistä perusteista. Aluevaltuusto ei voi hyvinvointialuelain 22 §:n, 41:n ja 96 §:n 1 momentin perusteella siirtää toimivaltaansa palveluiden järjestämisen osalta, eikä hyvinvointialuelakia voida tulkita siten, että kunnan ainoaa sote-asemaa koskien voitaisiin tehdä päätös ainoastaan ajanvarauksella toimivaksi delegoimalla päätös neljänteen päätöstasoon (aluevaltuusto – aluehallitus – hyvinvointialuejohtaja – toimialajohtaja) vain sillä perusteella, ettei aluevaltuuston lakisääteisistä tehtävää ole erikseen hyvinvointialueen hallintosäännössä määritelty aluevaltuuston tehtäväksi. Päätöksessä on kyse hyvinvointialuestrategian ja palvelutuotantosuunnitelman muuttamisesta, joka kuuluu aluevaltuuston toimivaltaan.

Hirvensalmen sote-aseman erilaista kohtelua verrattuna muihin itsenäisten kuntien sote-asemiin ei aluehallituksenkaan päätöksessä perustella riittävästi. Päätös ei kohtelee hirvensalmelaisia yhdenvertaisesti verrattuna esimerkiksi samankokoisiin Enonkoskeen, Rantasalmeen ja Puumalaan. Kunnan ainoan sote-aseman muuttaminen ainoastaan ajanvarauksella toimivaksi on sosiaali- ja terveyspalveluja koskevana olennainen, hyvinvointialueen ja sen yhden jäsenkunnan palvelutasoa olennaisesti heikentävä ratkaisu. Tällaisesta asiasta tulisi lakisääteisesti päättää aluevaltuusto Eloisan arvojen ja strategian mukaisesti, sekä yhdenvertaisesti alueensa asukkaita kohdellen. Asiaa ei tulisi voida päättää demokraattista päätöksentekoa alentaen täysin riittämättömän asian käsittelyn ja harkinnan jälkeen pikaisella viranhaltijapäätöksellä taloudellisella lisäsopeutusperusteella.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Aluehallitus on antanut lausunnon, jossa se on katsonut, että valitus on ensisijaisesti jätettävä tutkimatta, koska valituksessa ei ole esitetty hyvinvointialuelain mukaisia valitusperusteita. Toissijaisesti valitus on hylättävä. Lausunnossa on todettu muun ohella toimivallan osalta seuraavaa:

Toimialajohtajan viranhaltijapäätös asiakaspalvelun aukioloaikojen muutoksiin 3.3.2025 alkaen pohjautuu Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuuston päätökseen 11.12.2024 vuoden 2025 talousarviosta ja Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätökseen 3.2.2025 vuoden 2025 lisäsopeutuksista. Aluevaltuuston hyväksymän 2025 talousarvion yhteydessä on päätetty muuttaa pienemmät sote-asemat pelkästään ajanvarauksella toimiviksi. Toimialajohtajan tekemässä viranhaltijapäätöksessä on kyse aluevaltuuston ja -hallituksen lainvoimaisten päätösten toimeenpanosta, jossa aukioloaikoja muutetaan yhdeksällä soteasemalla 3.3.2025 alkaen. Ainoastaan yksiköiden julkisia aukioloaikoja muutetaan. Niissä on kuitenkin edelleen saatavilla ajanvarauksellisia vastaanottoaikoja myös varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella. Soteasemien palveluvalikoimasta päättäminen

kuuluu hallintosäännön mukaisesti hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan, joka on päätöksellään siirtänyt toimivaltaa palveluvalikoimasta päättämisestä edelleen alaiselleen viranomaiselle eli toimialajohtajalle. Edellä mainitulla perusteella terveystalujen toimialajohtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa päättäessään Hirvensalmen sote-aseman aukioloajoista.

Hirvensalmen kunta on antanut vastaselityksen, joka on annettu tiedoksi aluehallitukselle.

Aluehallitus on toimittanut hallinto-oikeuden pyynnöstä lisäselvitystä, joka on annettu tiedoksi Hirvensalmen kunnalle.

Täytäntöönpanomääräys

Itä-Suomen hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.7.2025 nro 1555/2025 hylännyt valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää aluehallituksen vaatimuksen valituksen tutkimatta jättämisestä ja tutkii valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Valituksen tutkiminen

Hallinto-oikeuden toimivaltaan kuuluu tutkia valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuus valituksessa esitettyjen hyvinvointialuelain 140 §:n 2 momentin mukaisten valitusperusteiden osalta. Hirvensalmen kunta on esittänyt hyvinvointialuelain mukaisena valitusperusteena, että toimialajohtaja on asiasta päättäessään ylittänyt toimivaltansa, koska toimivalta asiassa olisi kuulunut aluevaltuustolle. Edelleen valituksessa on muuta lainvastaisuutta tarkoittavana valitusperusteena esitetty, että Hirvensalmen kuntaa on asiassa kohdeltu epäyhtenäisesti muihin itsenäisiin kuntiin verrattuna. Hallinto-oikeus tutkii mainitut valitusperusteet ja hylkää kunnanhallituksen vaatimuksen valituksen tutkimatta jättämisestä.

Pääasia

Keskeiset sovellettavat säännökset ja määräykset

Hyvinvointialueesta annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueella on aluevaltuusto, joka vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa.

Pykälän 2 momentin mukaan aluevaltuusto päättää:

- 1) hyvinvointialuestrategiasta;
- 2) hyvinvointialueen hallintosäännöstä;
- 3) hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- (--)
- 15) muista aluevaltuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrättyistä asioista.

Lain 95 §:n 1 momentin 2a kohdan mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyen toimivallan siirtämisestä.

Lain 96 §:n 1 momentin mukaan aluevaltuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa hyvinvointialueen muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista aluevaltuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Pykälän 2 momentin mukaan aluevaltuusto voi hallintosäännössä antaa hyvinvointialueen muulle 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (järjestämislaki) 4 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Asiakkaan yksilöllisestä palvelutarpeen ja hoidon tarpeen arvioinnista säädetään erikseen. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Palvelujen kokoamisesta suurempiin kokonaisuuksiin valtakunnallisesti ja hyvinvointialueiden välisen sopimuksen perusteella säädetään 9, 36 ja 39 §:ssä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 8 §:n 5 momentin 3 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää palveluverkosta.

Hallintosäännön 9 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan aluehallitus päättää toimialojen tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta.

Hallintosäännön 24 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on päättää palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta siltä osin kuin siitä ei ole erikseen määrätty hallintosäännössä.

Hallintosäännön 31 §:n mukaan viranomainen voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Hyvinvointialuejohtaja on päätöksellään 16.5.2024 § 23 siirtänyt hallintosäännön 31 §:n perusteella hallintosäännön 24 §:n 8 kohdan mukaista toimivaltaa palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta mukaan lukien palveluvalikoimasta päättämisen toimialajohtajille oman toimialansa osalta.

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto on päätöksellään 11.12.2024 § 77 hyväksynyt hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman 2025–2027 liitteinen käsittelyssä hyväksytyin muutoksin ja lisäyksin. Kyseisen aluevaltuuston päätöksen liitteen 7 ”Terveyspalveluiden sopeutusten lisäselvitykset” -nimisen asiakirjan mukaan palveluverkkoon liittyvinä avoterveydenhuollon muutoksina mainitaan, että pienemmät asemat muutetaan pelkästään ajanvarauksella toimiviksi. Liitteessä on myös tuotu esille minkälaisia muutoksia sopeutustoimet tarkoittavat Hirvensalmen sote-aseman osalta.

Hallinto-oikeus toteaa, että aluevaltuustossa on talousarvio- ja taloussuunnitelmaa koskevan päätöksen yhteydessä linjattu sopeutustoimista, joihin on kuulunut muun ohella pienempien kuten Hirvensalmen aseman toiminnan muuttaminen pelkästään ajanvarauksella toimivaksi. Toimialajohtaja on valtuuston päätökseen perustuen päättänyt muun ohella, että Hirvensalmen sote-asema on 3.3.2025 alkaen avoinna vain ajanvarauksella ja sote-aseman kesäsulkuajasta. Toimialajohtaja ei ole päättänyt hyvinvointialuestrategiasta tai muustakaan hyvinvointialueella nimenomaisesti aluevaltuuston päätettäväksi säädetystä asiasta, jossa toimivaltaa ei saa hyvinvointialueesta annetun lain 96 §:n 1 momentin mukaan siirtää. Aluevaltuusto on siten voinut hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa asiassa muun ohella hyvinvointialueen viranhaltijoille.

Hyvinvointialuejohtajan delegointipäätöksen mukaisesti palveluvalikoimasta ja palvelualueiden tehtävien järjestämisestä päättämisestä toimivalta on siirretty toimialajohtajalle. Hallinto-oikeus toteaa, ettei kyseinen toimialajohtajan päätös ole tarkoittanut esimerkiksi Hirvensalmen sote-aseman lakkauttamista, vaan toimialajohtaja on päättänyt Hirvensalmen sote-aseman osalta, että sote-asema on avoinna vain ajanvarauksella. Hallinto-oikeus katsoo, että päätöksessä on ollut kysymys palveluvalikoimaan ja palvelutasoon liittyvästä päätöksestä, jossa toimivalta on kuulunut hallintosäännön ja delegointipäätöksen mukaisesti toimialajohtajalle. Toimialajohtajan päätös on lisäksi perustunut suoraan Etelä-Savon aluevaltuuston talousarvion- ja taloussuunnitelman yhteydessä linjattuihin sopeutustoimiin, joissa yhtenä sopeutustoimena on ollut mukaan lukien Hirvensalmen sote-aseman toiminnan muuttaminen vain ajanvarauksella toimivaksi. Toimialajohtaja ei ole asiasta päättäessään ylittänyt toimivaltaansa.

Hallinto-oikeus toteaa, että hyvinvointialue päättää itsehallintonsa nojalla siitä, millaista palveluverkkoa se ylläpitää. Hyvinvointialueen tulee kuitenkin päätöksenteossaan ottaa huomioon Suomen perustuslain 19 §:n 3 momentin ja järjestämislain 4 §:n vaatimukset ja lähtökohtaisesti kohdella jäseniään

yhdenvertaisesti. Hyvinvointialueen jäseniä ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa keskenään eriarvioiseen asemaan. Aluehallituksen valituksenalaisen päätöksen mukaan päätöstä tehtäessä on otettu huomioon etäisyydet muille asemille sekä potentiaalinen säästö. Esitetyn selvityksen mukaan Hirvensalmella on noin 2 000 asukasta ja matka Hirvensalmelta Mikkelin sotokeskukseen on noin 35 kilometriä. Valituksenalaista päätöstä ei voida pitää yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisena sillä perusteella, että palveluita valituksessa mainituissa muissa pienissä kunnissa ei ole supistettu yhtä paljon kuin Hirvensalmella. Päätös ei siten ole lainvastainen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki hyvinvointialueesta 140 §

Muutoksenhaku

Hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Timo Tervonen, Marika Turunen ja Toni Nykänen.

Esittelevä jäsen

Toni Nykänen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Hirvensalmen kunta, sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta
Jäljennös maksutta	Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus, sähköpostitse antopäivänä Hyvinvointialueen on hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.
Tiedoksi	Etelä-Savon hyvinvointialueen terveystalveluiden toimialajohtaja, sähköpostitse antopäivänä

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan hyvinvointialueen jäsenelle taikka hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osalliselle hyvinvointialueelle ja sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).